REPORTAJ – ANCHETĂ

„WEEK-END" SPORTIV BRAȘOVEAN

...Din nou la Brașov ? Mai ieri, parcă, a apărut aproape o pagină în care problematica întortochiată a sportului de masă era dezbătută și întoarsă pe toate fețele.

Da ! Din nou la Brașov. Atunci, purtasem în jurul unei mese, la cafea, discuții mai mult teoretice cu cîteva dintre notabilitățile orașului, ascultam și transcriam punctele lor de vedere, ideile lor. Totul se consumase, așadar, între patru pereți, sub un acoperiș, afară ploua mărunt, iar Tîmpa avea fruntea înnourată.

Acum, însă, am vrut să vedem totul pe viu, să cunoaștem Brașovul sportiv în intimitatea lui, dezbrăcat de haina vorbelor sau a angajamentelor.

Norocul a surîs reporterilor. A fost o duminică sublimă, aflată sub semnul unei primăveri dezlănțuite ; cu cel mai profund cer senin pe care și l-ar putea imagina cineva ; cu un soare neînchipuit de sincer, care te alunga, pur și simplu, din casă.

Agenda de competiție a Brașovului avea în acel sfîrșit de săptămînă dimensiuni record. Aproape 20 de întreceri ! Dar, noi nu pe acestea le-am urmărit cu precădere, pentru că — fiind „oficiale" — ele trebuiau să se desfășoare oricum. Ne-a interesat, în special, atașamentul brașovenilor față de activitățile de mișcare, ei fiind, din punctul de vedere al condițiilor care le stau la îndemînă, niște mari răsfățați. Și numai o simplă, dar fericită coincidență a făcut ca în duminica lui 27 aprilie Steagul roșu să treacă la conducerea clasamentului seriei I a diviziei B la fotbal, aprinzînd speranțe că noul stadion din Bartolomeu nu s-a zidit de pomană. Și chiar dacă această postură de lideri va fi efemeră, noi am găsit în „week-end-ul brașovean" toate fețele zîmbitoare și toate frunțile descrețite.

Să pornim !...

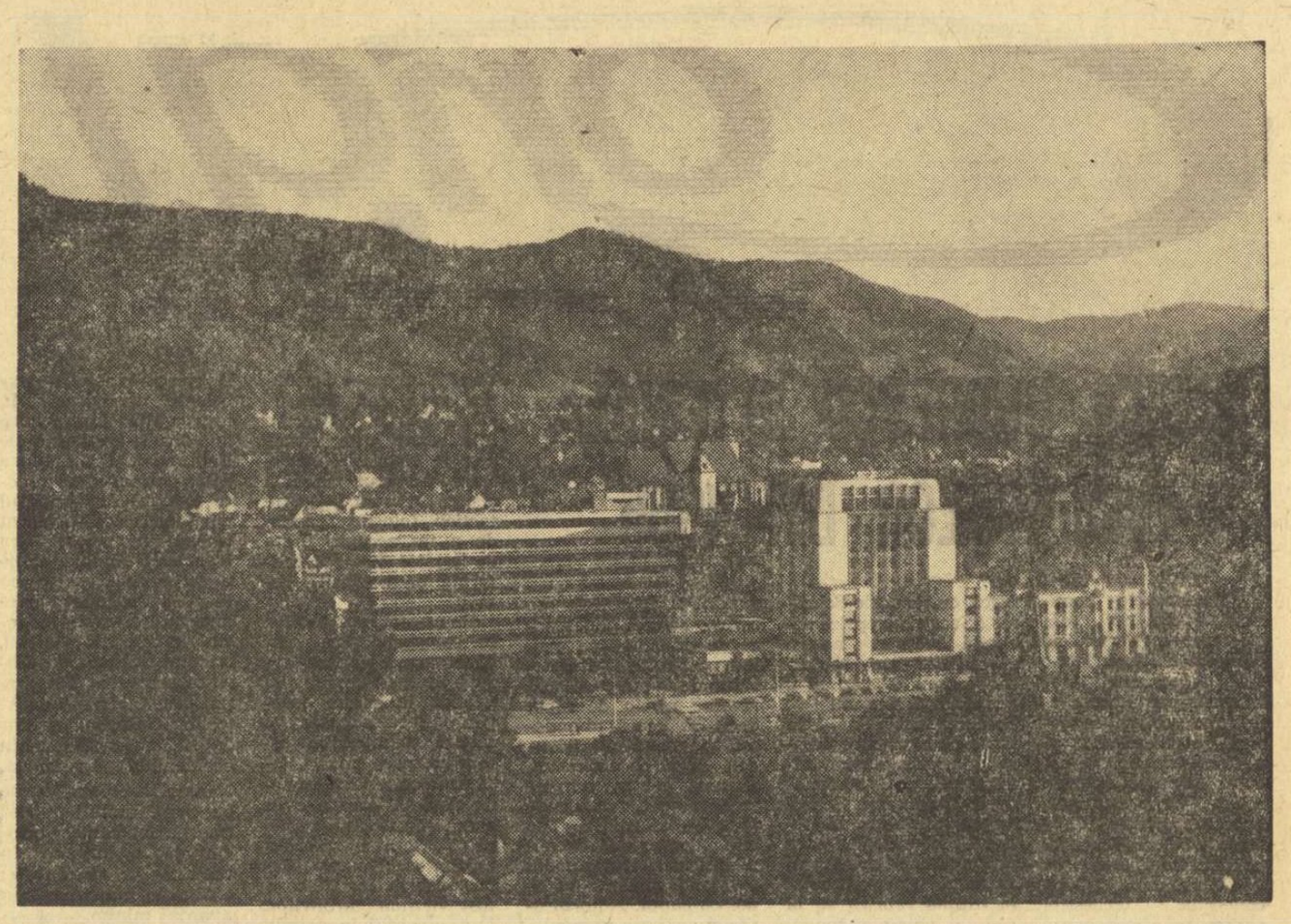

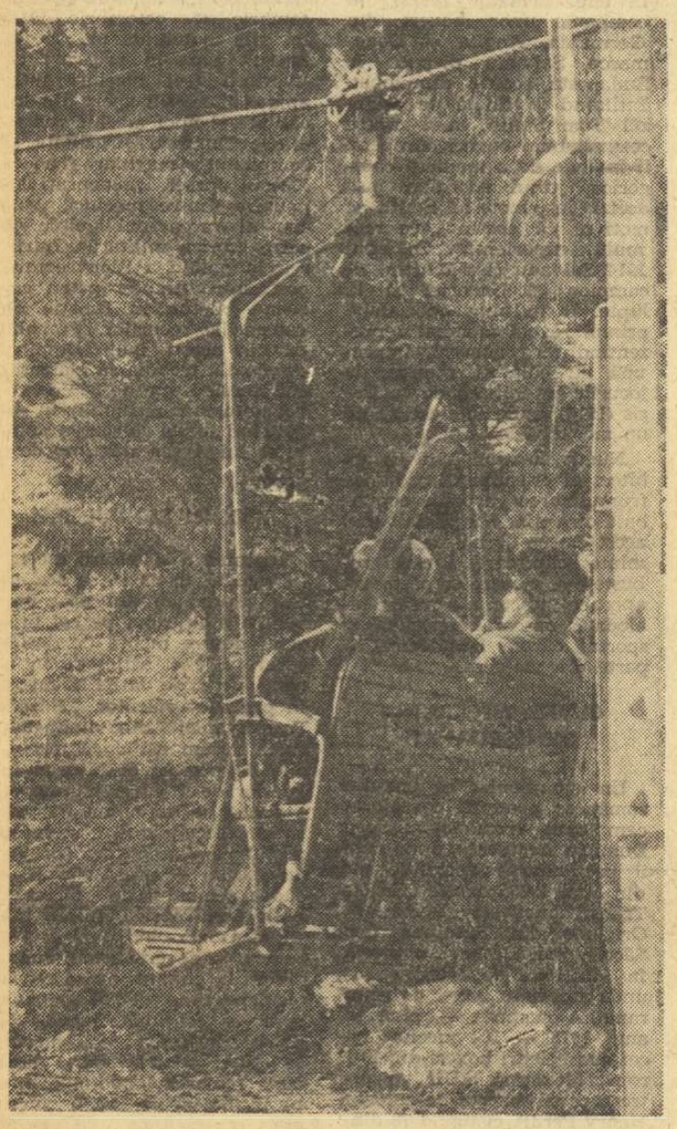

Spre culmi. Cineva, acolo sus... schiază

ȘI, TOTUȘI, PRIMĂVARA A VENIT ÎN POIANA

Drumul spre Poiana Brașov, cel care a deschis raidul nostru duminical, este în orice vreme a anului fermecător. Acum, la îmbinarea dintre două anotimpuri, cînd verdele crud mai este peticit de albul zăpezii, el pare și mai fascinant. Poate și pentru că marchează detașarea totală, irevocabilă, de coșmarul unei ierni care ne-a părut pînă ieri-alaltăieri, fără de sfîrșit.

Dinspre Brașov urcă mereu mașini. În Poiana, deși este încă devreme (ora 9), se află sute de iubitori ai turismului, ai sportului. Mulți se îndreaptă spre teleferic, pentru a-și continua drumul spre Cristian. La ora 9,20 urcaseră 305. Am remarcat numeroși tineri care nu-și uitaseră acasă schiurile și i-am invidiat. Cînd să plecăm de lîngă stația telefericului, a stopat lîngă noi un autobuz cu număr de București.

— În excursie ?

— Da. Bucuria aceasta ne-a fost făcută de Comitetul U.T.C. al sectorului 3.

Și tînărul, fără să piardă din ochi o fată spre care se îndreptau și alte priviri, ne-a salutat din mers...

Soarele revărsa valuri de căldură, cînd am poposit lîngă patinoarul artificial. Gheața se menținea totuși (doar pe lîngă mantinele începuse să se topească) și cîțiva copii făceau, sîrguincioși ca la școală, „opturi" sub privirile de Argus ale arbitrilor. Dorinela Ularu, nostimă, drăguță, ca orice copil de 9 ani, mai exersa pînă să-i vină rîndul în concurs. Mulți dintre noi ne-am fi dorit siguranța ei pe patine, eleganța mișcărilor, exactitatea cercurilor pe care le caligrafiază pe gheață. Și, totuși : 1,8—1,7—1,9, atît îi acordă exigenții judecători ai lunecușului.

Sînt în total 7 concurenți și 21 de spectatori la „Cupa Carpați". O competiție „în familie", deși antrenorii Turușanco și Heuhert și-ar fi dorit cît mai mulți invitați. Să nu le placă oare brașovenilor patinajul ? Să nu fi cunoscut prea bine (ah, popularizarea !) ce se petrece pe dreptunghiul de gheață din Poiana ?

În sfîrșit, mai departe ! Dar, unde ? Stadionul este pustiu, pe lac n-a apărut nici o barcă, iar dinspre terenul de baschet (cel desenat pe asfalt) nu se aude nici un zgomot.

Chiar și singură, natura — atît de darnică în Poiana — este în stare să atragă un mare număr de oameni de toate vîrstele. Pînă la ora prînzului urcaseră vreo 6 000. Dar dacă li s-ar oferi acolo posibilitatea să urmărească un spectacol sportiv de calitate, să-și încerce forțele într-o întrecere simplă, fără pretenții, n-ar veni oare mai mulți și n-ar pleca mai satisfăcuți pentru ziua petrecută în vecinătatea brazilor ?

Să nu fi băgat de seamă cei ce se ocupă de organizarea întrecerilor în Poiană că primăvara a venit cu adevărat ?

SECRETUL BOGĂȚIEI

Ghid în labirintul competițiilor brașovene, conducîndu-ne (la volanul „Volgii") de la un teren la altul, de la o margine a orașului la cealaltă, ne-a fost prof. VASILE LĂZĂRUȚ, președintele Consiliului județean pentru educație fizică și sport.

N-am intenționat să-i luăm un interviu. Dar, cum este — în mod firesc — un cunoscător în amănunt al activității sportive din această zonă a țării, ne-a spus, pe parcursul raidului, multe lucruri interesante, pe care le-am încredințat carnetului de notițe. Dintre ele, cel mai semnificativ (poate chiar și cel mai util) a fost acela privind sursa bogăției manifestațiilor sportive programate de la un capăt la celălalt al orașului de la poalele Tîmpei.

„Fără îndoială — remarca prof. Vasile Lăzăruț — **n-am ajuns la limita maximă a potențialului nostru organizatoric. În privința activității sportive de masă sîntem — în această zi — chiar deficitari. Veți recunoaște însă că 18 competiții — cîte găzduiește astăzi Brașovul — constituie un volum considerabil. Pentru organizarea lor s-a investit multă muncă. Dacă am reușit să le asigurăm o desfășurare normală, dacă în viitor vom putea să le sporim numărul, aceasta se datorește îndeosebi comisiilor județene pe ramură de sport. Avînd în componența lor activiști cu experiență, adevărați pasionați ai sportului, oameni competenți și harnici, comisiile pe ramură de sport reușesc să organizeze în condițiuni bune — și, uneori, foarte bune — un mare volum de activitate. Contribuția lor în calitate de organizatori, arbitri etc. la dezvoltarea activității sportive, a performanțelor, este directă, eficientă. Activul voluntar merită, după părerea mea, recunoștința deplină a sportivilor și antrenorilor, a noastră, a tuturor".**

In plină primăvară, gheața rezistă cu succes

Desigur, nu putem decît să fim de acord cu cele spuse de prof. Vasile Lăzăruț. În plus, am sugera Consiliului, al cărui președinte este d-sa, un plus de sprijin (eficient și la timp) acestui prețios activ obștesc.

„O MAI MARE VARIETATE PROGRAMELOR SPORTIVE!"

Primarul municipiului Brașov, tovarășul Constantin Cîrțină, este un mare iubitor al sportului. Cunoscînd aceasta, nu ne-a surprins prezența d-sale în tribunele stadionului, unde duminică dimineața se disputa partida de fotbal dintre Steagul roșu și Dunărea Giurgiu, meci-cheie pentru șefia primei serii a diviziei B. Propunerii de a fi intervievat, tovarășul Constantin Cîrțină i-a răspuns cu deosebită amabilitate.

Interviu cu tovarășul CONSTANTIN CÎRȚINĂ — prim secretar al Comitetului municipal al P.C.R., primarul Brașovului

— Duminica aceasta este, pentru orașul Brașov, deosebit de bogată în manifestații sportive oficiale. Ce cauză a determinat, după părerea dv., programarea lor doar pe parcursul restrîns al orelor de dimineață ?

— Sînt mai multe cauze. În primul rînd, faptul că după amiază spectatorul n-ar mai onora, așa cum se cuvine, întrecerile locale. El se simte atras de transmisiile întrecerilor cu caracter național și internațional, de la radio și televiziune. În al doilea rînd, o mare parte a brașovenilor își consacră orele după amiezii excursiilor turistice în împrejurimile orașului, tranzistorul păstrîndu-i totuși în mijlocul tumultuoasei lumi a sportului. În sfîrșit, chestiunea poate fi pusă și pe seama tradiției existente la noi în privința programării competițiilor sportive. Aș spune, însă, că modul cum sînt organizate întrecerile nu se află la înălțimea exigențelor. De pildă, în deschidere și în pauza meciului de fotbal nu au loc demonstrații de aeromodelism și ciclism, întreceri atletice ș.a.m.d. Organele sportive nu se străduiesc încă suficient pentru a da o mai mare varietate programelor. Cursele de viteză pe circuit la motociclism și ciclism, cele de motocros și automobilism, concursurile de gimnastică, toate acestea și multe altele ar trebui să se afle pe afișul manifestațiilor sportive din sezonul de vară. La o asemenea extindere a întrecerilor ar trebui să reflecteze mai mult organele sportive locale.

— Sînt oameni care afirmă că numărul încă mic de baze sportive nu permite dezvoltarea activității competiționale...

— Pînă nu de mult, într-adevăr aceasta era realitatea. Acum, însă, numărul terenurilor a crescut evident. S-au amenajat în noile cartiere microbaze, îndeosebi pentru copii, dar care pot fi folosite și de tineretul sportiv ; noul stadion al orașului degrevează și el o serie de terenuri, iar construcțiile sportive dintr-o serie de uzine pot fi utilizate cu succes. Acțiunea de întărire a bazei materiale a sportului brașovean continuă cu amenajarea unui complex la Dîrste, rezervat studenților, cu terenurile de la Uzina 2, cu cele bitumate din școli etc. Așadar, nu lipsa bazelor sportive este cauza, ci poate, lipsa inițiativei. De altfel, socotesc că nici Poiana Brașov nu este — din punct de vedere sportiv — integral folosită. Ar fi necesar să se organizeze acolo mai multe întreceri atletice și chiar competiții la jocuri sportive.

— Afișul întrecerilor sportive brașovene din această duminică este foarte sărac în competiții de masă. Care credeți că este motivul ?

— Insuficienta preocupare a organelor locale ale U.T.C., sindicatelor și sportive. Așa cum spuneam, există terenuri (și numărul lor va crește) dar cei care ar trebui să se ocupe de permanenta lor populare acționează prea lent. Deși timpul a devenit prielnic, competițiile sportive între secțiile uzinelor, între clasele școlilor, cele care să cuprindă un număr cît mai mare de tineri și vîrstnici întîrzie. Poate duminica viitoare situația va fi alta. Astăzi însă...

Am mulțumit tovarășului Constantin Cîrțină pentru bunăvoința de a fi răspuns solicitării noastre. Socotim că organele locale (sportive, sindicale și U.T.C.) pot să considere sugestiile și criticile primarului orașului ca venite direct pe adresa lor !

REFUGIU INGRAT PENTRU IUBITORII ȘAHULUI

Victimă eternă a ironiilor (ca și popicele sau oina), șahul reclamă totuși un loc sub soare, înfruntînd eroic tortura nepăsării. Ar fi îndrăzneț de afirmat că o dimineață de duminică petrecută în fața mozaicului alb și negru, în concertul monoton al tic-tac-ului ceasurilor de control, poate fi socotită „sportivă". Dar, cum ziua liberă trebuie să-i ofere omului niște ore de agrement (după preferințe și posibilități), acest exercițiu de inteligență nu trebuie ignorat.

Brașovul își consumă pasiunile șahiste într-o încăpere ceva mai mică decît o sufragerie (cu lumină indirectă și o masă de ping-pong așezată în mijloc), pusă generos la dispoziție de asociația sportivă Voința. Deși, în scriptele oficiale, echipa orașului evoluează sub ecusonul „Politehnicii", onorîndu-l recent cu calificarea în FINALA CAMPIONATULUI NAȚIONAL. Formația aceasta (care în semifinala de la Bacău a produs o uriașă surpriză) este alcătuită din oameni atașați cu totul dezinteresat șahului, care-l practică pentru simplul motiv că-l iubesc și le place. Ar fi de citat aici cîteva nume : **juristul Adrian Enescu, inginerii Constantin și Alexandru Kiss, matematicianul Horia Banea, studentul Grigore Bota, profesoara de limba engleză Heindrun Brantsch și, înainte de toate, profesorul pensionar Ion Șeitan (instructorul voluntar, mentorul și motorul întregii activități) care — la 64 de ani — dă dovada unui entuziasm exploziv, tineresc, neobișnuit și... neonorat.**

Din scurta discuție pe care am purtat-o cu el desprindem că :

● La Brașov există un uriaș interes pentru șah.

● Zilnic, în cămăruța de la Voința (supranumită cu totul impropriu „Sală") vin vreo 30—40 de copii dornici să descifreze criptografia jocului.

● Echipa orașului a cîștigat „Cupa Mureșul" la juniori.

● Elevul Andrei Hîncu (16 ani) promite să calce demn pe urmele lui Florin Gheorghiu, iar micuța Luminița Cîrmaciu (10 ani) își petrece timpul liber analizînd partidele marilor maeștri.

● La Brașov nu există un local adecvat șahului, UN CLUB.

● Nu este prevăzută în bugetul federației NORMA de antrenor.

Iată de ce am plecat în „escala" următoare cu un sentiment amar.

UN PARADIS INSUFICIENT FOLOSIT

Uzina de tractoare dispune de un complex sportiv admirabil, de invidiat. Stadionul poate rivaliza cu foarte multe arene din țară și este îndoielnic dacă ar pierde cursa. Alături, terenuri (recent bitumate) pe care se pot desfășura simultan 3 meciuri de handbal și mai rămîne loc pentru încălzire, iar la doi pași sala, care fără să fie un „Madison", îngăduie, în condiții excelente, de parchet, partide de volei și de baschet. Uitasem să spunem că terenul de fotbal este înconjurat de o pistă atletică, de dimensiuni regulamentare, cu o foarte bună reputație la capitolul calității. Toate acestea sînt plasate în decorul unui parc pitoresc, ceea ce constituie, de asemenea, un plus.

Duminică dimineața, la ora vizitei noastre, baza sportivă a Tractorului — cu excepția gazonului pentru fotbal — era la maximum solicitată de partidele de handbal și de baschet din campionatul județean și din diviziile naționale.

Tocmai de aceea ne-a surprins numărul foarte mic de spectatori prezenți în tribunele încăpătoare. Erau acolo vreo 50 de elevi ai școlii profesionale a Uzinei, jucătorii de rezervă ai echipelor aflate în întrecere, cîțiva suporteri, o duzină de prieteni ai sportivilor și sportivelor, părinți, rude.

Ne atrage atenția un om în vîrstă, cărunt, care făcea, oarecum, notă discordantă cu asistența. „Evrica !", iată un brașovean get-beget care a venit aici. Intrăm în vorbă (după prezentările și scuzele de rigoare), aflînd că interlocutorul nostru se numește Victor Constantinescu și este contabil. Dar, deziluzie :

— De fapt, eu venisem pentru meciul de fotbal și am aflat abia aici că jocul echipei Tractorul (din categoria C) s-a amînat pentru după-amiază. Am rămas, totuși. E foarte frumos afară...

Ne convingem repede că avem de-a face cu un om căruia sportul, în general, dar mai ales realitățile „Tractorului" nu-i sînt necunoscute. Victor Constantinescu remarcă, deosebit de competent, că — față de condițiile materiale existente — realizările de performanță ale clubului sînt, totuși, minore.

— Dar cele în privința sportului de masă ?

— Așișderea ! Acest pare minunat, acest veritabil paradis, este insuficient folosit. Totul se reduce la desfășurarea partidelor oficiale și a cîtorva antrenamente.

Un vecin, care trăsese cu urechea, a ținut să adauge :

— Adevărat, așa era. Acum, o dată cu alegerea unei noi conduceri a clubului, lucrurile par să se remedieze. Pe agendă figurează mai multe competiții locale, „de casă", menite să țină treaz interesul pentru sport, pentru mișcare. Dacă se va înțelege că scopul lor este DOAR acesta și că ele nu urmăresc să fabrice campioni și performeri va fi foarte bine.

— Cu cine am avut plăcerea ?...

— Cu un iubitor de sporturi din Brașov !

COPIII

Peste drum de complexul sportiv al Uzinei, între blocuri care nu-ți sugerează nici o clipă ideea că te-ai afla la periferia orașului, un încîntător loc de agrement pentru copii. Tobogan, leagăne, scărițe, spaliere. În imediata apropiere — un lac artificial (secat), iar dincolo de el terenuri virane, care ar putea deveni oricînd ale sportului.

Vin aici, în medie, cîteva mii de copii pe zi și este cu atît mai de mirare că parcului nu i se acordă — la această oră, cel puțin — grija gospodărească caracteristică brașovenilor.

De pildă :

● Aleile ar putea fi pietruite.

● Lacul recuperat; deocamdată, din cauza fisurilor el nu păstrează apa ;

● Amenajările sportive, extinse ;

● Eventual, tot terenul să fie împrejmuit cu un gard viu.

Pentru că, asemenea terenuri rămîn „păsări rare" în urbanistica noastră și e păcat să nu fie exploatate integral. Pentru că micii vizitatori de azi ai parcului vor fi mîine cei chemați să traverseze șoseaua și să pășească pe pista și pe terenurile „Tractorului", atît de slab populate. Pentru că puștiul care a căzut din leagăn, și-a julit genunchii, dar n-a plîns, are inimă de campion. Și ca el sînt mulți, foarte mulți...

★ ★ ★

Acest reportaj anchetă nu cere concluzii scrise. Pentru simplul motiv că ele se deduc. Orice altceva ar părea intrus, contrafabricat.

Reportaj realizat de
Valeriu CHIOSE,
Hristache NAUM
și Carol GRUIA
Fotografii de V. SECAREANU

ULTIMA DUMINICĂ...

de IONESCU-CRUM

Duminica aceasta cu vremea splendidă — veritabilă invitație la petrecerea timpului în aer liber — n-a avut în programul manifestațiilor sportive decît o singură întrecere atletică : competiția de cros. Desigur, crosul — mai ales primăvara — este binevenit. Dar, acum, la sfîrșitul celui de al 7-lea deceniu al secolului nostru, cînd iarna nu-i mai pune stavilă atletismului, cînd știința sportului a găsit căi pentru un antrenament eficace în anotimpul zăpezilor (chiar și acolo unde nu există stadioane sub cupolă), pentru un oraș de talia Brașovului un cros — ca unică manifestație în acest sport al sporturilor — reprezintă trist de puțin. Atleții noștri au avut posibilitatea să se antreneze în iarnă și, desigur, au făcut-o. Atunci, de ce n-au ieșit pe pistele brașovene ?

Cu ani în urmă, cînd sportul nu se bucura de atîta atenție, noi, atleții, mai aleși cei din școli, n-am fi pierdut o duminică plină de soare ca aceasta. De la începutul primăverii și pînă toamna tîrziu participam la concursurile pe școală, la cele inter-școlare sau la meciurile dintre cluburi, nu lăsam o zi să zboare fără a fi făcut ceva pentru potolirea setei noastre de atletism.

Știți cum ne antrenam iarna ? Fiecare pe unde putea, fără maestru și fără „condiții speciale". Eu, fiind elev la Liceul Andrei Șaguna, alergam ore întregi pe culoarul internatului, lung de vreo 20 de metri, pînă cînd zgomotul îi supăra pe director (locuia la parter, sub culoar) și luîndu-mă de urechi mă punea sub „paza" pedagogului. Dar primăvara cînd primele raze ale soarelui încălzeau pămîntul reavăn, nu ne mai putea ține nimeni locului. Nu exista săptămînă fără concursuri ! Așa am reușit să sar — pentru prima oară în România — peste 7 m la lungime și să fiu socotit (într-un clasament publicat în iunie 1936 de un ziar francez) al 3-lea săritor al Europei

Concursuri, cît mai multe concursuri ! Iată calea sigură spre progresul general al atletismului, iată mijlocul eficace pentru o continuă ascensiune a rezultatelor.

Adresez apelul meu în primul rînd profesorilor de educație fizică, oameni care pot și au datoria să alimenteze pasiunea tineretului, a elevilor, pentru un sport care este temelia tuturor sporturilor.

Să fie aceasta ultima duminică pe care atletismul brașovean o irosește !